

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/104/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012201075
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012201075.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mesto Holíč, so sídlom Mestský úrad Holíč, Bratislavská 5, 908 51 Holíč, právne zast. JUDr. Václav Sosna, advokát, so sídlom Námestie Slobody 2, Skalica, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, so sídlom v Bratislave, Dunajská 68, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 669-7000/2012-OK/4 z 28. mája 2012, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/195/2012-69 z 26. februára 2013 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. februára 2013, č.k. 5S/195/2012-69, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 26. februára 2013, č.k. 5S/195/2012-69 zrušil rozhodnutie žalovaného č. 669-7000/2012-OK/4 z 28. mája 2012.

Napadnutým rozhodnutím žalovaný v zmysle § 139 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 146 ods. 4 zák.č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 25/2006 Z.z.) nariadil kontrolovanému zrušiť použitý postup zadávania zákazky - užšiu súťaž na predmet zákazky „Rekonštrukcia NKP podporujeme rozvoj kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu v regióne: Objekt č. 2 Tabačiareň Zámok Holíč“ v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu žalovaného a postupom podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Krajský súd zistil, že na krajskom súde prebiehalo konanie žalobcu proti žalovanému vedené pod sp.zn. 4S/191/2011, predmetom ktorého bolo preskúmanie rozhodnutia žalovaného z 19. septembra 2011 č. 694-6000/2011-ON/252 z ktorého vyplynulo, že v lehote na predkladanie žiadosti o účasť v súťaži predložilo žiadosť 14 záujemcov. Žalobca vyzval na predloženie ponuky 5 záujemcov. Na základe tejto výzvy záujemca EURO-BUILDING, a.s. (ďalej len „záujemca“) dňa 3. augusta 2011 doručil žalobcovi žiadosť o nápravu smerujúcu proti výberu záujemcov v užšej súťaži, ktorú žalobca listom doručeným záujemcovi dňa 5.

augusta 2011 zamietol. Záujemca následne dňa 11. augusta 2011 doručil žalovanému námietku proti výberu záujemcov v užšej súťaži podľa § 138 ods. 2 písm. d/ zák.č. 25/2006 Z.z. a v ten istý deň aj žalobcovi, ktorý vydal rozhodnutie, ktorým zrušil rozhodnutie žalobcu o výbere záujemcov v užšej súťaži a nariadil výber záujemcov zopakovať a to v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia.

Po vykonaní opakovaného výberu obmedzeného počtu záujemcov, bolo záujemcovi dňa 25.10.2011 doručené oznámenie o výsledku. Na predloženie ponuky boli opätovne vyzvaní piati záujemcovia, pričom záujemca (spoločnosť EURO EURO-BUILDING, a.s.) nebol opätovne vyzvaný na predloženie ponuky, nakoľko sa umiestnil na 9. mieste. Na základe tejto skutočnosti záujemca doručil žalobcovi dňa 31.10.2011 žiadosť o nápravu, ktorú však žalobca listom doručeným záujemcovi dňa 8. novembra 2011 zamietol. Následne záujemca dňa 15. novembra 2011 doručil žalobcovi ako aj žalovanému a námietky. Týchto námietkach rozhodol žalovaný rozhodnutím z 15.12.2011 č. 1066-6000/2012-ON/50 tak, že podľa § 139 ods. 2 písm. d/ zák.č. 25/2006 Z.z. tak, že rozhodnutie žalobcu o výbere záujemcov v užšej súťaži zrušil a nariadil zopakovať výber v lehote do 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia. Žalobca toto rozhodnutie napadol na krajskom súde dňa 23.12.2011 žalobou, ktorá je vedená na krajskom súde pod sp.zn. 3S/165/2011.

Po ďalšom vykonaní opakovaného výberu obmedzeného počtu záujemcov bolo oznámenie o výsledku doručené spoločnosti EURO-BUILDING, a.s. dňa 9. januára 2012. Na predloženie ponuky boli vyzvaní opätovne piati záujemcovia, pričom spoločnosť EURO-BUILDING, a.s. opätovne nebola vyzvaná na predloženie ponuky, keďže sa umiestnila na 6. mieste. Záujemca na základe tejto skutočnosti doručil žalobcovi dňa 12. januára 2012 žiadosť o nápravu, ktorú žalobca listom doručeným navrhovateľovi dňa 23. januára 2012 zamietol. Záujemca následne opakovane dňa 30. januára 2012 doručil žalovanému a dňa 1. februára 2012 žalobcovi námietky. O týchto námietkach rozhodol žalovaný rozhodnutím č. 153-6000/2012-ON/50 z 9. marca 2012 podľa § 139 ods. 2 písm. b/ zák.č. 25/2006 Z.z. tak, že zrušil rozhodnutie žalobcu o výbere záujemcov v užšej súťaži, nariadil výber zopakovať do 30 dní od doručenia rozhodnutia. Žalobca toto rozhodnutie napadol dňa 26. marca 2012 na Krajskom súde v Bratislave žalobou, ktorá je vedená pod sp.zn. 1S/94/2012.

Krajský súd na základe uvedeného zistenia uviedol, že je zrejmé, že žalobca v predmetom procese verejného obstarávania predložené ponuky ešte nevyhodnocoval. Preto je z tejto skutočnosti zrejmé, že verejné obstarávanie na uvedený predmet zákazky sa nemohlo dostať do štádia v zmysle § 146 ods. 2 zák.č. 25/2006 Z.z. t.j. pred uzavretím zmluvy. Napriek tomu žalovaný vydal napadnuté rozhodnutie, ktorým žalobcovi nariadil zrušiť použitý postup zadávania zákazky podľa § 139 ods. 2 písm. a/ zák.č. 25/2006 Z.z. Krajský súd uviedol, že z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že skutočnosti, ktoré uvádza v rozhodnutí, týkajúce sa súťažných podkladov, vysvetlenia súťažných podkladov alebo ponúk uchádzačov naplnili podmienky ustanovenia § 139 ods. 2 písm. a/ zák.č. 25/2006 Z.z. a to najmä vplyv na výsledok verejného obstarávania.

Krajský súd konštatoval, že na výsledok verejného obstarávania dohliada žalobca prostredníctvom svojho Odboru kontroly a Odboru konania o námietkach, ktoré okrem iného sledujú uplatňovanie princípu rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti v procese verejného obstarávania. Žalovaný v konaní o námietkach trikrát zrušil rozhodnutie žalobcu o výbere záujemcov v predmetnej súťaži a nariadil zopakovať výber, avšak v žiadnom z týchto rozhodnutí neskonštatoval nesprávnosť použitého postupu zadávania zákazky, napriek tomu, že túto možnosť mal.

Z týchto dôvodov krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP ta, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania.

V lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podal proti tomuto rozsudku krajského súdu odvolanie žalovaný, žiadajúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý

rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je nutné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP a to z nasledovných dôvodov :

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP)

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246 ods. 1 vety prvej OSP).

V písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách „V mene Slovenskej republiky“ uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov a prísediacich, presné označenie účastníkov a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania a náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2, poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia a deň a miesto vyhlásenia (§ 157 ods. 1 OSP).

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 OSP).

Citované zákonné ustanovenia je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

Požiadavky na spravodlivý proces a odôvodnenie rozhodnutí podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (ďalej len ako „ústava“) sa zásadne vzťahujú aj na správne súdnictvo realizujúce čl. 46 ods. 2 ústavy. Ústavný súd Slovenskej republiky už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP).“ (pozri rozhodnutie IV. ÚS 115/03).

Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (takýto záver vyplýva aj z konštantnej judikatúry

Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. III. ÚS 909/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06).

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutia správneho orgánu vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Aj keď s ohľadom na judikatúru tohto súdu netreba zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu, a nie len odkazovať na predchádzajúce rozhodnutia správnych orgánov.

V predmetnej veci krajský súd, ako súd prvého stupňa, konal a rozhodoval o žalobe žalobkyne na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 669-7000/2012-OK/4 z 28. mája 2012, ktorým žalovaný v zmysle § 139 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 146 ods. 4 z. č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len z. č. 25/2006 Z. z./ nariadil kontrolovanému zrušiť použitý postup zadávania zákazky - užšiu súťaž na predmet zákazky „Rekonštrukcia NKP podporujeme rozvoj kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu v regióne: Objekt č. 2 Tabačiareň Zámok Holíč“ v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

V prejednávanej veci sa podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom, resp. vôbec nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnil žalobca v žalobe, dokonca na ne v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nereagoval, stotožniac sa iba s odôvodnením, „že na výsledok verejného obstarávania dohliada žalobca prostredníctvom svojho Odboru kontroly a Odboru konania o námietkach, ktoré okrem iného sledujú uplatňovanie princípu rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti v procese verejného obstarávania. Žalovaný v konaní o námietkach trikrát zrušil rozhodnutie žalobcu o výbere záujemcov v predmetnej súťaži a nariadil zopakovať výber, avšak v žiadnom z týchto rozhodnutí neskonštatoval nesprávnosť použitého postupu zadávania zákazky, napriek tomu, že túto možnosť mal“. Takýmto postupom krajského súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, pričom skutočnosť, že rozhodnutie žalobcu bolo už trikrát zrušené je právne irelevantné a nemôže brániť riadnemu preskúmaniu zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

Keďže v prejednávanej veci nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa zrejmé, akými úvahami sa súd riadil pri uzatváraní záveru a skutkovom stave, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu žalobcu, resp. prečo považuje jeho námietky za neopodstatnené, treba považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, nedávajúci dostatočné záruky pre to, že bol vydaný spôsobom, ktorý by zabezpečil ústavne zaručené právo na spravodlivý proces.

Taktiež krajský súd nepostupoval procesne v súlade so zákonom, keď nepokladal za potrebné pribrať obchodnú spoločnosť, a to vylúčeného záujemcu EURO-BUILDING, a.s., do preskúmovacieho konania ako účastníka konania v zmysle § 250 ods. 1 veta druhá OSP, hoci vzhľadom na argumenty uvádzané i žalobcom, ako i žalovaným, bolo nepochybné potrebné uvedenie účastníka do konania pribrať.

Zákom č. 384/2008 Z.z. účinným od 15. októbra 2008 bolo novelizované ustanovenie § 250 ods. 1 OSP tak, že súd aj bez návrhu uznesením príberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté, čím zákonodarcia sledoval zabezpečenie ochrany takto dotknutým účastníkom správneho konania.

Z obsahu pripojeného spisového materiálu je nepochybné, že účastníkom správneho konania na prvom aj druhom stupni pred správnymi orgánmi, bola i uvedená obchodná spoločnosť.

Nakoľko krajský súd obchodnú spoločnosť EURO-BUILDING ako účastníka konania do konania nepribral, a teda s ním následne nekonal ako s účastníkom konania a nedoručil mu rozhodnutie vo veci samej, najvyšší súd je toho názoru, že krajský súd sa dopustil ďalšieho procesného pochybenia, v dôsledku ktorého účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom a tým porušil jeho právo garantované Ústavou Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Takýmto postupom bolo v danej veci bolo porušené jednak právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, ako je vytýkané vyššie, ale tiež nepribratie účastníka do konania v zmysle ustanovenia § 250 ods. 1 OSP v znení zákona č. 384/2008 Z.z.. Len pri dôslednom a presnom dodržaní procesných ustanovení môžu byť splnené predpoklady pre vydanie rozhodnutia plne zodpovedajúcemu zákonu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 2 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej OSP.

Povinnosťou krajského súdu v ďalšom konaní bude rozhodnúť o pribratí obchodnej spoločnosti EURO-BUILDING do predmetného preskúmvacieho konania ako účastníka konania v zmysle § 250 ods. 1 OSP a konať s ním ako s účastníkom konania,

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní postupovať v intenciách názoru najvyššieho súdu a vo veci opäť rozhodnúť.

Najvyšší súd o náhrade trov odvolacieho konania nerozhodol. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude v novom rozhodnutí podľa § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 3 OSP rozhodnúť opätovne aj o náhrade trov konania vrátane náhrady trov tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.